Eiropas Parlaments
2024-2029

Ārlietu komiteja

2025/2250(INI)

16.2.2026

ZIŅOJUMA PROJEKTS

par Komisijas 2025. gada ziņojumu par Albāniju
(2025/2250(INI))

Ārlietu komiteja

Referents: *Andreas Schieder*

PR_INI

SATURA RĀDĪTĀJS

Lpp.

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS 3

PASKAIDROJUMS 8

PIELIKUMS. PIENESUMA DEKLARĀCIJA 9

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

par Komisijas 2025. gada ziņojumu par Albāniju
(2025/2250(INI))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Stabilizācijas un asociācijas nolīgumu starp Eiropas Kopienām un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Albānijas Republiku, no otras puses[1],

– ņemot vērā Albānijas 2009. gada 24. aprīlī iesniegto pieteikumu dalībai Eiropas Savienībā,

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1529 (2021. gada 15. septembris), ar ko izveido Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu (IPA III)[2],

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2024/1449 (2024. gada 14. maijs), ar ko izveido Rietumbalkānu reformu un izaugsmes mehānismu[3],

– ņemot vērā Komisijas 2020. gada 5. februāra paziņojumu "Pievienošanās procesa uzlabošana – ticama ES perspektīva Rietumbalkāniem" (COM(2020)0057),

– ņemot vērā Komisijas 2023. gada 8. novembra paziņojumu "Jauns izaugsmes plāns Rietumbalkāniem"(COM(2023)0691),

– ņemot vērā Albānijas reformu programmu, kas iesniegta saskaņā ar ES reformu un izaugsmes mehānismu un ko Komisija apstiprināja 2024. gada 23. oktobrī,

– ņemot vērā Komisijas 2025. gada 24. jūlija paziņojumu "2025. gada ziņojums par tiesiskumu: tiesiskuma situācija Eiropas Savienībā" (COM(2025)0900), kam pievienots Komisijas dienestu darba dokuments "2025. gada ziņojums par tiesiskumu: tiesiskuma situācija atsevišķās valstīs — Abānija" (SWD(2024)0928),

– ņemot vērā Komisijas 2025. gada 8. novembra paziņojumu "2025. gada paziņojums par ES paplašināšanās politiku" (COM(2025)0690), kam pievienots Komisijas dienestu darba dokuments "2025. gada ziņojums par Albāniju" (SWD(2023)0690),

– ņemot vērā Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas (EDSO) Demokrātisku iestāžu un cilvēktiesību biroja (ODIHR) Vēlēšanu novērošanas misijas 2025.gada 23. oktobra galīgo ziņojumu par Albānijas parlamenta vēlēšanām, kas notika 2025. gada 11. maijā,

– ņemot vērā 2025. gada 17. decembrī Briselē rīkotā ES un Rietumbalkānu samita deklarāciju,

[1] OV L 107, 28.4.2009., 166. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2009/332/oj.
[2] OV L 330, 20.9.2021., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1529/oj.
[3] OV L, 2024/1449, 24.5.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj.

– ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Albāniju,

– ņemot vērā Reglamenta 55. pantu,

– ņemot vērā Ārlietu komitejas ziņojumu (A10-0000/2026),

A. tā kā ES paplašināšanās joprojām ir stratēģisks ieguldījums visa Eiropas kontinenta mierā, drošībā, stabilitātē un demokrātiskajā un sociālekonomiskajā attīstībā;

B. tā kā Albānija ir saglabājusi skaidru stratēģisko orientāciju uz dalību ES un ir pierādījusi pilnīgu saskaņotību ar ES kopējo ārpolitiku un drošības politiku (KĀDP);

C. tā kā Albānija ir ES kandidātvalsts kopš 2014. gada, 2022. gada jūlijā sāka pievienošanās sarunas, 2023. gada novembrī sekmīgi pabeidza pārbaudes procesu laikā starp 2024. gada 15. oktobri un 2025. gada 17. novembri atvēra visas sarunu sadaļu kopas;

D. tā kā Komisijas 2025. gada ziņojumā par Albāniju ir apstiprināts, ka valsts turpina gūt progresu lielākajā daļā ar pievienošanos saistīto jomu, taču tajā pašā laikā uzsvērts, ka ir vajadzīgas dziļākas, konsekventākas un neatgriezeniskas reformas;

E. tā kā paplašināšanās procesa uzticamība ir atkarīga no stingras nosacījumu ievērošanas, uz nopelniem balstīta progresa un reformu efektīvas īstenošanas, nevis tikai no formālas tiesību aktu pieņemšanas;

F. tā kā demokrātisko iestāžu, tiesu iestāžu neatkarības, korupcijas apkarošanas centienu, mediju brīvības un pamattiesību stiprināšana joprojām ir būtiska Albānijas pievienošanās trajektorijai;

G. tā kā EDSO/ODIHR ieteikumi, kā turpināt uzlabot vēlēšanu norisi Albānijā, vēl nav pilnībā īstenoti,

1. atzinīgi vērtē Albānijas izcilo apņemšanos integrēties ES, kuras pamatā ir visu politisko partiju vienprātība un pārliecinošs iedzīvotāju atbalsts, kā arī to, ka Albānija tikai 13 mēnešu laikā atvēra visas pievienošanās sarunu kopas;

2. atzinīgi vērtē Albānijas mērķi līdz 2027. gada beigām pabeigt pievienošanās sarunas un pēdējos gados panākto straujo progresu; uzsver nepieciešamību nodrošināt tiesību aktu pienācīgu īstenošanu;

3. norāda, ka Komisija Albānijas vēlēšanu sistēmu uzskata par visumā atbilstošu, lai rīkotu uz konkurenci nodrošinošas vēlēšanas, vienlaikus atkārtoti pauž bažas par nevienlīdzīgiem konkurences apstākļiem, administratīvo resursu ļaunprātīgu izmantošanu, apgalvojumiem par balsu pirkšanu un spiedienu uz vēlētājiem; tādēļ aicina vairākumu un opozīciju ciešā sadarbībā ar pilsonisko sabiedrību konstruktīvi un iekļaujoši īstenot visaptverošu vēlēšanu reformu un jau labu laiku pirms turpmākajiem vēlēšanu cikliem pilnībā īstenot vēl neizpildītos EDSO/ODIHR un Venēcijas komisijas ieteikumus;

4. pauž bažas par pastāvīgo politisko polarizāciju un konfrontējošo politisko diskursu, kas

apdraud parlamentāro uzraudzību, sabiedrības uzticēšanos un demokrātisko iestāžu efektīvu darbību;

5. mudina pastiprināt parlamentāro kontroli pār izpildvaru, uzlabot likumdošanas procedūru pārredzamību un jēgpilnāk apspriesties ar pilsoniskās sabiedrības organizācijām, sociālajiem partneriem un neatkarīgām iestādēm;

Tiesiskums, tiesu iestādes un korupcijas apkarošana

6. atzinīgi vērtē to, ka turpinās tiesu sistēmas reformas procesa īstenošana, tostarp tiesnešu un prokuroru pārbaude, kas ir veicinājusi lielāku pārskatatbildību un integritāti tiesu iestādēs; tomēr norāda uz pastāvīgajām problēmām, kas saistītas ar tiesu iestāžu efektivitāti, neizskatīto lietu uzkrāšanos, judikatūras konsekvenci un mēģinājumiem īstenot nepamatotu ietekmi;

7. aicina vēl vairāk stiprināt tiesu iestāžu pārvaldības struktūras, nodrošinot to neatkarību, pārredzamību un profesionālo kapacitāti, un pastāvīgi investēt tiesu infrastruktūrā un digitalizācijā;

8. uzsver, ka korupcija joprojām rada nopietnas bažas un ka, neraugoties uz progresu tiesiskajā un institucionālajā sistēmā, Albānijai ir vēl vairāk jākonsolidē izmeklēšanas, kriminālvajāšanas un galīgo notiesājošo spriedumu rezultāti, jo īpaši augsta līmeņa korupcijas lietās;

9. uzstāj, ka korupcijas jautājums ir jārisina visos līmeņos, lai stiprinātu iedzīvotāju uzticēšanos valsts iestādēm un nodrošinātu paredzamu uzņēmējdarbības vidi;

10. uzsver, ka ir svarīgi efektīvi apkarot organizēto noziedzību, tostarp nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un narkotiku tirdzniecības tīklus, un aicina pastiprināt sadarbību ar ES aģentūrām, piemēram, Eiropolu un *Eurojust*;

Pamattiesības un mediju brīvība

11. aicina turpināt centienus aizsargāt vārda brīvību un mediju plurālismu, tostarp palielināt mediju īpašnieku iespējamo interešu konfliktu pārredzamību, nodrošināt aizsardzību pret politisko un ekonomisko spiedienu uz žurnālistiem un efektīvi izmeklēt draudus un uzbrukumus mediju profesionāļiem;

12. mudina Albāniju stiprināt institucionālo sistēmu minoritāšu un neaizsargātu grupu, tostarp romu un ēģiptiešu, personu ar invaliditāti, migrējošo darba ņēmēju un LGBTIQ+ personu, aizsardzībai un nodrošināt diskriminācijas novēršanas tiesību aktu efektīvu īstenošanu; pauž bažas par to, ka politiskajā diskursā vērojama pret dzimtes koncepciju vērsta retorika;

13. uzsver nepieciešamību uzlabot piekļuvi tiesu sistēmai, īpaši neaizsargātām un marginalizētām iedzīvotāju grupām;

Valsts pārvaldes reforma un pārvaldība

14. atzīst progresu valsts pārvaldes reformā, tostarp stratēģiskajā plānošanā un koordinācijā;

tomēr uzsver, ka ir vēl jāstrādā pie tā, lai nodrošinātu uz nopelniem balstītu pieņemšanu darbā un civildienesta depolitizāciju;

15. aicina uzlabot politikas plānošanu, uz pierādījumiem balstītu lēmumu pieņemšanu un pārredzamus budžeta procesus, tostarp pastiprināt publisko finanšu parlamentāro uzraudzību;

Sociālekonomiskās reformas un vide

16. atzinīgi vērtē Albānijas iesaistīšanos ES izaugsmes plānā Rietumbalkāniem īstenošanā; tomēr norāda, ka joprojām pastāv strukturālas nepilnības, tostarp daudz kas nav formalizēts, ir ierobežots ražīguma pieaugums un sarežģīta uzņēmējdarbības vide; atkārtoti uzsver, cik svarīgi ir uzlabot publisko infrastruktūru, kas savieno Rietumbalkānu valstis, un veidot savienojumus ar ES dalībvalstīm;

17. uzsver, ka ir svarīgi ieguldīt izglītībā, prasmju attīstībā un inovācijā, lai atbalstītu ilgtspējīgu izaugsmi un sociālo kohēziju;

18. uzsver patiesa sociālā dialoga būtisko nozīmi paplašināšanās sniegto ieguvumu nodrošināšanā dažādām iedzīvotāju grupām; pauž nožēlu par to, ka Valsts darba padomes sanāksmes notiek reti; aicina stiprināt trīspusējo apspriešanās procesu, tostarp panākt pienācīgu arodbiedrību pārstāvību; uzsver, ka ir jāturpina atbalstīt sociālo partneru spēju veidošanu;

19. ar bažām norāda uz Komisijas novērtējumu, ka pagājušajā gadā nav panākts progress vides un klimata pārmaiņu jomā;

Ārlietas un reģionālā sadarbība

20. atzinīgi vērtē Albānijas pastāvīgo pilnīgo pieskaņošanos ES kopējai ārpolitikai un drošības politikai, tostarp ES noteiktajiem ierobežojošajiem pasākumiem, Albānijas pastāvīgo iesaistīšanos KDAP misijās un operācijās un tās konstruktīvo lomu reģionālās stabilitātes veicināšanā;

21. uzsver, cik svarīgas ir labas kaimiņattiecības un reģionālā sadarbība kā būtiski paplašināšanās procesa elementi, un atzinīgi vērtē Albānijas aktīvo dalību reģionālajās iniciatīvās;

ES atbalsts

22. atzinīgi vērtē ES finansiālo un tehnisko palīdzību Albānijai no IPA III un reformu un izaugsmes mehānisma resursiem un uzsver, ka šādam atbalstam arī turpmāk jābūt cieši saistītam ar konkrētu reformu īstenošanu un izmērāmiem rezultātiem;

°

° °

23. uzdod priekšsēdētājai nosūtīt šo rezolūciju Eiropadomes priekšsēdētājam, Padomei, Komisijai, Komisijas priekšsēdētājas vietniecei / Savienības Augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, kā arī

Albānijas Republikas prezidentam, valdībai un parlamentam.

PASKAIDROJUMS

Ziņojumā ir izvērtēts pašreizējais stāvoklis un jaunākās norises attiecībā uz Albānijas panākumiem saistībā ar pievienošanos ES. Tas ietver Parlamenta atbildi uz Komisijas 2025. gada ziņojumu par paplašināšanos.

Albānija ir ES kandidātvalsts kopš 2014. gada, 2022. gada jūlijā sāka pievienošanās sarunas, 2023. gada novembrī sekmīgi pabeidza pārbaudes procesu laikā starp 2024. gada 15. oktobri un 2025. gada 17. novembri (rekordlielā ātrumā) atvēra visas sarunu sadaļu kopas.

Šajā un nākamajā gadā Albānijai būs jāsaglabā temps, lai sasniegtu savu mērķi – būt gatavai dalībai ES līdz 2027. gada beigām. Tas ļautu dalībvalstīm turpināt pievienošanās līguma ratifikāciju, lai Albānija varētu pievienoties ES līdz desmitgades beigām. Šajā nākamajā posmā būtiska nozīme būs pieņemto reformu efektīvai īstenošanai uz vietas.

Šajā ziņojumā ir izvērtēts Albānijas progress attiecībā uz tās demokrātiskajām iestādēm, mediju brīvību, pilsoniskās sabiedrības iesaisti, pamattiesībām, tiesiskumu, sociālekonomiskajām reformām, vidi, reģionālo sadarbību un ārpolitiku.

Neraugoties uz panākto progresu, Albānijai joprojām ir vairāki izaicinājumi, piemēram, iekšējās politiskās polarizācijas pārvarēšana un politiskās kultūras uzlabošana, tiesiskuma stiprināšana un pretkorupcijas reformu konsolidācija.

Šā gada ziņojumā īpaša uzmanība ir pievērsta sociālekonomiskajām reformām un uzsvērta patiesa sociālā dialoga būtiskā nozīme paplašināšanās sniegto ieguvumu nodrošināšanā visām iedzīvotāju grupām.

PIELIKUMS. PIENESUMA DEKLARĀCIJA

Saskaņā ar Reglamenta I pielikuma 8. pantu referents apliecina, ka viņš savā ziņojumā ir iekļāvusi pienesumu, kas ir par jautājumiem, kuri attiecas uz lietas priekšmetu, un kas, gatavojot ziņojuma projektu, saņemts no šādiem interešu pārstāvjiem, uz kuriem attiecas Iestāžu nolīgums par obligātu pārredzamības reģistru[1], vai no šādiem trešo valstu publisko iestāžu, tostarp to diplomātisko pārstāvniecību un vēstniecību, pārstāvjiem:

1. Interešu pārstāvji, uz kuriem attiecas Iestāžu nolīgums par obligātu pārredzamības reģistru
2. Trešo valstu publisko iestāžu, tostarp to diplomātisko pārstāvniecību un vēstniecību, pārstāvji
Government of Republic of Albania
Members of Parliament of the Republic of Albania

Par šī saraksta sagatavošanu ir atbildīgs vienīgi referents.

Ja fiziskas personas sarakstā ir identificētas ar vārdu, amatu vai ar abiem, referents apliecina, ka viņš ir iesniedzis attiecīgajām fiziskajām personām Eiropas Parlamenta paziņojumu par privātumu Nr. 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), kurā ir izklāstīti nosacījumi, kas attiecas uz to personas datu apstrādi, un ar šādu apstrādi saistītās tiesības.

[1] Iestāžu Nolīgums (2021. gada 20. maijs) starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par obligātu par redzamības reģistru (OV L 207, 11.6.2021., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).